

ÅRSBOK 2022

Svenska lantbrukssällskapens förbund
Finlands Svenska 4H

Förbundets 112:e verksamhetsår

Årsbok 2022

publikation nr 284
Förbundets 112:e verksamhetsår

INNEHÅLL	sid
GRUNDPRINCIPERNA I VERKSAMHETEN	1
Allmän översikt	2
FÖRBUNDSORGANISATIONEN	
Medlemmar	5
Organisationen	6
Fonden för hållbar odling	8
Förbundets representanter	9
Årsmötet	10
Släktgårdsvimplar och -diplom	10
Förlaget	11
VERKSAMHETEN	
Centralorganisationsfunktioner	12
Utvecklingsarbete	
Företagsekonomi	15
Energi	16
Trädgård	17
Projekt	20
Utbildning	28
Information och publikationer	30
Bokföringssällskapet	32
BOKSLUT	34
Revisionsberättelse	40
FINLANDS SVENSKA 4H	
Årsberättelse	43

Grundprinciperna i verksamheten

Mission

Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.

Vision

Vår vision är livskraftiga landsbygdsföretag i Svenskfinland och att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) skall fungera som centralenhet för den finlandssvenska landsbygdsrådgivningen.

Verksamhetsidé

Vår uppgift är att utveckla och samordna den finlandssvenska rådgivningen till landsbygdsföretagare och att erbjuda spetskunskap för våra kunder.

Verksamhetens värden

Vi är måna om det svenska språket och vi vill vara en oberoende, pålitlig och sakkunnig samarbetspart.

Strategiska mål

- att framställa informationsmaterial och hjälpmedel i rådgivningen som på bästa möjliga sätt bidrar till en positiv utveckling på landsbygden
- att erbjuda största möjliga sakkunskap inom de sektorer där SLF arbetar
- att upprätthålla ett ändamålsenligt kontaktnät
- att skapa en stabil ekonomisk grund för utveckling av verksamheten och personalens kompetens

Allmän översikt

Svenska lantbrukssällskapens förbund är den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation. SLF:s uppgift är att utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete samt att utveckla landsbygden. SLF svarar även för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter.

I början av 2022 fortsatte ännu en del av de restriktioner och specialomständigheter som Covid-19 förorsakade. Från februari var det dock kriget i Ukraina som betydligt mera påverkade samhället, landsbygden och rådgivningen – speciellt genom stora prisstegringar för energi och många viktiga förnödenheter på gårdarna.

Rådgivningsverksamheten har under 2022 fortsatt att delvis utföras på distans, men nu kunde och genomfördes även betydligt flera närtillfällen än under de två tidigare åren. Glädjande nog har verksamheten till förmån för kunderna bibehållits och fortsatt att utvecklas under de nya förhållandena. Projektverksamheten med utbildning och kurser och övriga möten, har förutom på distans, även förverkligats som s.k. hybrid- och närtillfällen.

Under år 2022, som var SLF:s 112:e verksamhetsår, jobbade förbundet på basis av ett resultatavtal som görs upp med jord- och skogsbruksministeriet. Enligt det definierades tre tyngdpunktsområden: *a) Bättre konkurrenskraft för det ansvarsfulla livsmedelssystemet som har förmåga att förnyas, b) En förnybar och hållbar naturresursekonomi ökar välbefinnandet och ersätter icke förnybara råvaror och energi c) En diversifierad företagsverksamhet, blomstrande landsbygd, multilokalitet och nätverk stärker samhället.* Dessa övergripande teman styr SLF:s statsunderstödda verksamhet och är också riktgivande i den övriga verksamheten.

Förbundet har fyra centrala verksamhetsområden: 1) centralorganisationsfunktioner, 2) utvecklingsarbete, 3) utbildning och 4) publikationer och information. Dessutom finns ungdomsverksamhet inom ramen för 4H. SLF handhar också ansvaret för Svenskfinlands Byar (tidigare Svensk Byaservice) som är ett samarbetsforum för landsbygds- och byautveckling. Det innebär att SLF arbetar mycket brett med landsbygdsutveckling. Landsbygds- och byautvecklingen har tre anställda med stationering i Vasa i samma kontorsutrymmen som Österbottens Svenska Lantbrukssällskap. På SLF kontor i Helsingfors jobbade 6 anställda huvudsakligen med utvecklingsfrågor inom rådgivning. Ungdomsverksamheten hade 3 anställda, varav två var stationerade i Helsingfors (den ena av dessa anställdes i oktober) och en i Vasa.

Sedan några år har SLF ett mycket viktigt samarbete med den finskspråkiga ProAgria. SLF har ansvaret för utveckling och koordinering av hela landets trädgårdsrådgivning. Koordineringen och samarbetet inom trädgårdssektorn har utvecklats bra och SLF satsar på att vara en framåtdrivande kraft inom trädgårdsrådgivningen.

SLF:s *utvecklingsarbete* sker på tre plan: produkt-, företags- och landsbygdsutveckling. Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i hög utsträckning inom ramen för ProAgria-samarbetet. Under 2022 kan speciellt nämnas medverkande i utvecklandet av ekonomiplaneringsprogrammet ”Talousvisio”. Närmast jobbade man med att programmet är tillgängligt på svenska.

En del av förbundets utvecklingsarbete sker via projekt och den verksamheten fortsatte under året. Under verksamhetsåret fortsatte projektet *Greppa Generationsskiftet*. Målsättning är att utbilda och stöda blivande företagare att axla ansvaret för den egna gården, samt hjälpa den avträdande jordbrukaren. Detta görs genom att ordna och sprida utbildning och information om generationsväxling samt processerna runt det. I huvudsak skapas och sprids materialet digitalt. På så vis skapar vi en digital bank av ”know-how” om generationsväxling som process. Genom digitalt material kan vi nå fler odlare nationellt än vi annars skulle nå regionvis.

Markråd är ett utbildningsprojekt var man stärker rådgivarnas kunskaper kring kolbindningsmetoder. Det är viktigt med tanke på att jordbruket i Svenskfinland också måste bidra med sådana åtgärder som har en positiv effekt på klimatförändringen. Rådgivningen, med sina 25 växtodlingsrådgivare, har en central roll i spridandet av kunskap kring kolbindning till de finlandssvenska odlarna.

Det mångåriga och mest genomslagskraftiga projektet *Greppa marknaden* ordnade fältvandringar, en ekonomiträff och en Teams-föreläsning. Dessutom ordnades en lyckad resa till Danmark och Sverige. Projektet avslutades vid årsskiftet 2022.

Inom landsbygdsutvecklingen fortsatte de två projekten som startades året innan. Projektet *Smart lokal distansarbetshubb – pilotprojekt Backgränd* utvecklade nya distansarbetsmetoder. Landsbygdspolitiska nätverket *Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare*, inledde verksamheten i september 2021, och pågår fram till januari 2024. Hållbarhetsveckan fungerar som en metod att lyfta landsbygden som en hållbar livsmiljö och erbjuder aktörer på landsbygden en möjlighet att stärka den hållbara identiteten. Projektets alla aktiviteter bidrar till att sprida Hållbarhetsveckan-modellen till olika regioner i landet, med utgångspunkt i det utarbetade koncept som testats i Österbotten.

SLF:s utvecklingsarbete inbegriper även gårdsspecifika uppdrag. Uppdragen berör företagsledning och ekonomiska frågor, beskattning och energi samt trädgårdsodling. Nämnas kan att tre av förbundets sakkunniga är auktoriserade rådgivare inom jordbruksrådgivningssystemet, Råd 2020. Kunskapsområdena är trädgård, energi och modulen ekonomi (konkurrenskraft).

I *utbildningsverksamheten* har samarbetet med utbildningsprogrammet för bioekonomi (naturbruk) vid Yrkeshögskolan Novia stor betydelse. Det sker på basis av ett ramavtal med spelregler gällande hela svenska organisationens deltagande i undervisningen. Förbundets utbildning 2022 gällde ekonomi- och energiutbildning. Förbundet deltar också i fortutbildningen av jordbrukare vid olika tillfällen. Speciellt kan nämnas förbundets roll som underleverantör gällande svenskspråkig utbildning av WebWakka. Under 2022 höll man även skattekurser för jordbrukare.

På *publikationssidan* var Lantbrukskalendern 2023 den största produkten. Rubriken för temaavsnittet var Gödsling och näringsämnessushållning. I samband med kalendern utgavs också faktadelen i elektronisk form som en e-publication. SLF kunde via ett bidrag distribuera årets Lantbrukskalender gratis åt alla naturbruksstuderanden i hela Svenskfinland, inalles 480 exemplar.

Av SLF:s *övriga verksamhet* kan nämnas att ledningen och administrationen av det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget, *Bokföringssällskapet i Finland Ab* sköts av

förbundet. Bokföringssällskapet hade 2022 egna verksamhetsställen i Bennäs och Borgå samt verksamhetspunkter i sällskapens och förbundets kontor.

SLF:s bokslut för år 2022 visar ett underskott på 15 954,30 euro. Personalkostnaderna var 542 178,64 euro, vilket var högre än föregående år. De utgör 59 % av kostnaderna. Balansomslutningen var 386 974,96 euro. Trots årets negativa resultat har förbundet flera tidigare år i sin verksamhet visat positiva årsresultat och är i praktiken en solid och skuldfri organisation. Det gängse värdet på SLF:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till ca 895 500 euro.

Tack till personalen, kunder och samarbetsparter för verksamhetsåret 2022!

Helsingfors i april 2023

Nina Sevelius
Tf. verkställande direktör

FÖRBUNDSORGANISATIONEN

Medlemmarna

1. Finska Hushållningssällskapet r.f.
2. Nylands Svenska Lantbrukssällskap r.f.
3. ProAgria Ålands Hushållningssällskap rf
4. Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f.
5. Agrologernas Förening r.f.
6. Arbetseffektivitetsföreningen r.f.
7. Axxell Överby
8. Faba Avel
9. Fennia Skdeförsäkring Ab
10. Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f.
11. Finlands skogscentral, Kusten
12. Finlands Svenska Andelsförbund rf.
13. Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
14. Föreningen för skogskultur r.f.
15. Landsbygdens Arbetsgivareförbund rf
16. Nylands svenska producentförbund NSP r.f.
17. Nylands svenska trädgårdssällskap rf
18. Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden
19. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
20. Svenska småbruk och egna hem Ab
21. Svenska Trädgårdsförbundet r.f.
22. Södra Finlands agronomer r.f.
23. Södra skogsreviret r.f.
24. Täckdikningsföreningen r.f.
25. Veritas Pensionsförsäkring
26. Yrkeshögskolan Novia
27. Åbolands Fiskarförbund r.f.
28. Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
29. Ålands Centralandelslag, ÅCA
30. Ålands Producentförbund r.f.
31. Österbottens svenska producentförbund r.f.

Organisationen

Styrelsen för SLF år 2022

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mikael Jern, Esbo	Mats Nylund, Kyrkslätt
Viceordf.	Mats Källman, Pedersöre	Meira-Pia Lohiluoma, Vasa
Medlemmar	Marina Bergheim-Ahlqvist, Lovisa	Henrik Lassas, Borgå
	Carin Holmqvist, Hammarland	Magnus Stark, Jomala
	Torolf Karlsson, Pargas	Jörgen Grandell, Åbo
	Rosmarie Finne, Solf	Henrik Pott, Nykarleby

Styrelsens arbetsutskott

Ordförande	Mikael Jern
	Jörgen Grandell
	Magnus Stark
	Henrik Lassas
	Meira-Pia Lohiluoma
	Peter Österman / Michael Hornborg

Personalen

Verkställande direktör	Peter Österman, AFM (2002; 2018 – 30.6.2022)
	Michael Hornborg, AFM (16.5.2022)
Ekonomiansvarig	Sonja Lövdahl, pol.mag. (2018)
Informatör	Eva Björkas, student (1999)

Utvecklingschefer

Ekonomi	Annika Nystén, AFM (2018 – 31.3.2022)
	Annika Grannas, ekon.mag. (2.5.2022)
Energi	Fredrik Ek, fil.mag. (2007)
Trädgård	Nina Sevelius, AFM (2020)

Projekt & landsbygdsutveckling

Projekt, Greppa Marknaden	Annika Söderholm-Emas, AFK (16.5.2022)
Svenskfinlands Byar	Kenneth Sundman (2019)
Projektledare för	
Hållbarhetsveckan	Nora Backlund, pol.kand. (2021)
Projektledare för Smart	
lokal distansarbetshubb -	
pilotprojekt Backgränd	Roger Norrgård, pol.mag. (2021)

Revisor	Kim Järvi, KPMG Finland, Helsingfors
----------------	--------------------------------------

Verksamhetsgranskare

Erik Perklén, Sjundeå

Suppleant	Mats Björklund, Pedersöre
-----------	---------------------------

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2022

Personliga suppleanter:

Ordförande	Anders Norrback, Närpes	Sören Hällmark, Nykarleby
Viceordf.	Annika Björk, Borgå	Ingrid Träskman, Ingå
Medlemmar	Susann Rabb, Korsholm	Mats Brandt, Nykarleby
	Annikka Selander, Salo	Trygve Isaksson, Kimito
	Jaana Ojanen, Jomala	Ann-Kristin Håkans, Jomala

Peter Österman / Michael Hornborg, representant för SLF:s styrelse
Camilla Wahlsten, verksamhetsledare för FS4H

Styrelsens arbetsutskott

Mona Ahlsved
Ann-Katrin Enqvist
Susanne Nyman
Johanna Österholm
Camilla Wahlsten

Finlands svenska 4H:s personal

Verksamhetsledare	Camilla Wahlsten, pol.kand. (2010)
Kommunikatör	Petra Ingo, pol.kand. (2001; tjänstledig fr.o.m. 1.6.2022)
T.f. kommunikatör	Mathilda Kull, pol.kand. (2021)
Utbildnings- och utvecklingsansvarig	Harriet Sundholm, pedagog (2009 – 31.7.2022)
Utbildningskoordinator	Bettina Lindfors, pol.mag. (1.10.2022)

Fonden för hållbar odling

Under 2022 utdelades det tredje priset ur fonden som grundats av lantbruksrådet Bengt Sohlberg. Prisnämnden bestod av agrolog Sebastian Sohlberg, AFD Paul Riesinger och agronom Patrik Erlund.

Prisnämnden beslöt att priset 2022 tillfaller agrolog Rasmus Norrén. Rasmus har under hela sin studietid gett prov på förståelse om växelverkan mellan en högre lantbruksutbildning och det praktiska jordbruksarbetet. Han har under studieåren fördjupat sin redan befintliga praktiska erfarenhet och kunskap. Samtidigt har han med sina kommentarer och frågor bidragit till att berika utbildningsinnehållen, och sporrat kamrater och lärare.

Rasmus Norrén har avslutat sina studier till agrolog med ett föredömligt examensarbete som bär titeln ”*Alternativ vid etablering av lusern*”. Till grund för arbetet ligger frågan om vilket etableringssätt som skulle ge den mest framgångsrika övervintringen av lusern. Denna fråga undersöktes i form av ett omfattande blockförsök där fyra försöksled testades i fyra upprepningar. Resultaten präglades av en torr sommar och av ett långvarigt istäcke under vintern. Litteraturstudien och diskussionen av resultaten bidrar likväl med allmänt giltig och värdefull information om odlingen av lusern.

Lusern är en flerårig vallbaljväxt som bildar ett rotsystem som förbättrar markstrukturen och tar upp näringsämnen ända från alven. För varje ton producerad biomassa ovanjord kan man räkna med en bindning av luftkväve på omkring 45 kg/ha. Det djupa rotsystemet gör odlingen av lusern intressant i försommartorra områden, och i ett klimat där torra perioder tycks bli mera utpräglade. Förutsatt att man lyckas med etableringen är lusern ut hålligare än rödklöver. På väl-dränerade fält i södra Finland har man lyckats bra med lusern; utmaningarna utgörs framförallt av kompakta jordmån och vinterhalvårets påfrestningar.

Odling av lusern har positiva effekter på markstrukturen, markorganismerna, markens anrikning med kol, växtnäringshushållningen och växtföljdernas diversitet.

Rasmus Norréns examensarbete finns tillgängligt på nätet.

Förbundets representanter

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mikael Jern:

- Representant i Pro Maatalous styrelse

Peter Österman / Michael Hornborg:

- Styrelsen och ledningsgruppen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster
- Styrelsen för Finlands svenska 4H
- Arbetseffektivitetsföreningens delegation
- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN)
- Redaktionsrådet för Tieto tuottamaan

Annika Nystén:

- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö (suppleant) (t.o.m. 31.3.2022)
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN) (suppleant) (t.o.m. 31.3.2022)

Nina Sevelius:

- Växtskyddsföreningens trädgårdssektion
- Styrelsen för Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry
- Redaktionsrådet för Trädgårdsnytt
- Styrgruppen för Novias projekt "Lantbruk 2.0"

Finlands svenska 4H

Camilla Wahlsten:

- Förvaltningsrådet för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden
- Skogsrådet för Sydkusten

Harriet Sundholm:

- Skogsrådet för Österbotten (t.o.m. 31.7.2022)
- Styrelsen för Förbundsarenan (t.o.m. 31.7.2022)

Årsmötet

Förbundets årsmöte hölls den 29 november 2022 hos Finska Hushållningssällskapet i Åbo. På mötet deltog 22 röstberättigade representanter vilka representerade 7 medlemsorganisationer. Dessutom var personal från sällskapen, förbundet och Finlands svenska 4H närvarande.

Årsmötets program var Finska Hushållningssällskapets 225-års jubileumsseminarium som hölls före årsmötet på Kåren i Åbo.

Finska
Hushållningssällskapet
Din lokala expert inom lantbruk sedan 1797

225-ÅRS JUBILEUMSSEMINARIUM
Tisdagen den 29 november 2022 kl. 13–16.30
i Kårens festsal, Tavastgatan 22 i Åbo

PROGRAM

12.00	Lunch
13.00	Kaffeservering, välkomstord, välkomstkål
13.30	Öppnande av seminariet Sällskapets ordförande <i>Torolf Karlsson</i> Seminariets moderator riksdagsledamot <i>Sandra Bergqvist</i>
13.45	Statsmaktens hälsning Minister för nordiskt samarbete och jämställdhet <i>Thomas Blomqvist</i>
14.15	Finska Hushållningssällskapet 225 år – Med historien som väggkost för framtiden <i>Agronom Jörgen Grandell</i>
14.45	Medaljutdelning
15.00	CAP23, jordbrukets framtidsutsikter och försörjningsberedskapens betydelse Linjedirektör <i>Johan Åberg</i> , MTK
15.50	Uppsummering och ord på vägen Moderator <i>Sandra Bergqvist</i>
16.00	Avslutning, kaffeservering

Vi ber Er vänligen anmäla deltagande i
seminariet (och om deltar i lunchen)
till fhs@fhs.fi senast 21.11.2022

Släktgårdsvimplar och -diplom

Under år 2022 uppdaterades två släktgårdsdiplom:

Möckelgräs i Geta. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1822.

Maula R Nr 1:81 i Haapajärvi by i Kyrkslätt kommun. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1712.

Förlaget

Under år 2022 har följande tryckalster framställts:

Publikationer

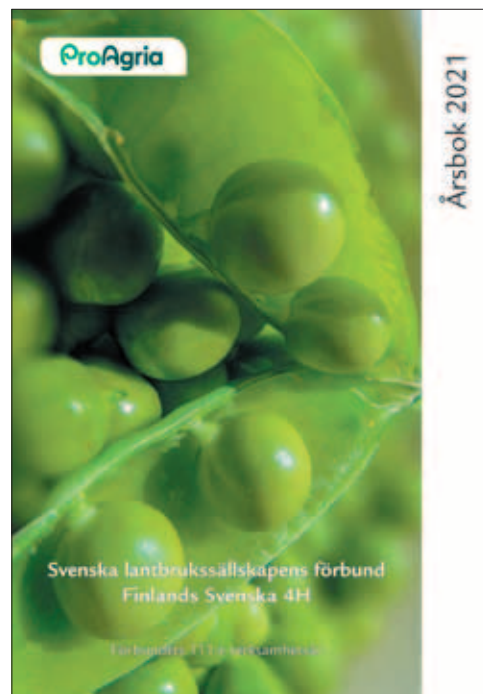
nr 282 Årsbok 2021 (PDF)
nr 283 Lantbrukskalender 2023

Forskning för framåt

nr 38 Växtodling i förändring

Småskrifter

Växtskydd för åkergrödor 2022

VERKSAMHETEN

Enligt SLF:s verksamhetsstrategi jobbar man med fyra centrala verksamhetsområden:

- centralorganisationsfunktioner
- utvecklingsarbete
- utbildning
- information och publikationer

Dessutom finns ungdomsverksamheten inom ramen för Finlands svenska 4H. Den verksamheten beskrivs längre fram i årsboken.

Verksamheten beskrivs i årsboken enligt denna gruppering. Uppdelningen är emellertid inte entydig. Framför allt kan man notera att många av arbetsuppgifterna i kategorin utvecklingsarbete och en del av uppgifterna i kategorierna utbildning samt information och publikationer lika väl skulle kunna räknas till det som kallas centralorganisationsfunktioner. Till centralorganisationsfunktionerna räknas här sådana arbetsuppgifter som gäller hela organisationen och vid vilka övriga aktörer, t.ex. statsmakten eller andra parter, fäster en stor uppmärksamhet. Uppdragen i kategorin utvecklingsarbete är mera interna inom organisationen, riktar sig till kunder i form av sällskapen, jordbrukarna eller landsbygdsföretagen eller berör en enskild rådgivningssektor.

SLF har en stark roll som landsbygdsutvecklare i och med verksamheten i Svenskfinlands Byar (Svensk Byaservice före namnbytet). Även nätverksprojektet Hållbarhetsveckan - landsbygden som vägvisare, som är ett av landsbygdspolitiska rådets nätverk, är en viktig del av utvecklingsarbetet. Mera om dem i annan del av årsboken.

Centralorganisationsfunktioner

Som den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation är förbundets uppgift allmänt taget att stöda, utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete. SLF svarar t.ex. för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter. Förbundets förtroendemän och anställda representerar också den svenska organisationen i många arbetsgrupper, förvaltningsråd, delegationer och styrelser. För att ytterligare effektivisera nätverksarbetet upprätthåller förbundet även kontakter till samarbetsparter i de övriga nordiska länderna. SLF ger också utlåtanden i ärenden som har betydelse för organisationen i synnerhet men också för lantbruket generellt.

Statsmakten

Relationen till statsmakten, för det mesta genom jord- och skogsbruksministeriet, handlar mycket om att bevaka organisationens statsbidrag samt att utveckla rådgivningens uppbyggnad. Statsanslaget, som år 2022 var ca 10 % av hela organisationens intäkter från den egentliga verksamheten, tilldelas via statsbudgeten och prövas följaktligen varje år. Förbundets statsbidragsandel är lite högre, ca 12 %.

Statsbidraget beviljas till riksomfattande organisationer och ska garantera ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt.

Tyngdpunktsområden för användandet av statsbidraget var:

- bättre konkurrenskraft för det ansvarsfulla livsmedelssystemet som har förmåga att förnyas
- en förnybar och hållbar naturresursekonomi ökar välbefinnandet och ersätter icke förnybara råvaror och energi
- en diversifierad företagsverksamhet, blomstrande landsbygd, multilokalitet och nätverk stärker samhället.

Dessa styr den statsfinansierade delen av verksamheten.

Förhandlingar om hur dessa statsmedel ska användas förs mellan jord- och skogsbruksministeriet och samtliga statsunderstödda organisationer. Det finns inte längre någon officiella delegationen för jordbruksrådgivningen inom ramen för vilken förhandlingarna skulle ske. I praktiken har alla berörda aktörer dock inofficiellt sammankommit på kallelse av jord- och skogsbruksministeriet för att förhandla om de aktuella frågorna inom rådgivningssektorn.

SLF försöker tillsammans med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto verka för att statsbidraget ska bibehållas. Bl.a. brukar centralorganisationerna kallas till jordbruksdelegationen vid riksdagens finansutskott för att ge utlåtande om statsbidraget och dess användning. För år 2022 föreslog regeringen ett lika stort statsbidrag som året innan. Det var mycket välkommet, efter att det många år föreslagits ett sänkt anslag, att regeringen nu hade förståelse för rådgivningens betydelse för landets jordbruksproduktion och därigenom hela självförsörjningen av livsmedel. Däremot så blev utbetalningen av statsbidraget uppdelat i två olika delar även år 2022. Ett specialrådgivningsbidrag som skilt skall ansökas av ministeriet tillämpades för tredje gången.

Rådgivningens innehåll

Strategiska linjedragningar inför framtiden, det interna samarbetet och den ekonomiska situationen för organisationen i allmänhet och för förbundet i synnerhet är hela tiden på agendan när arbetsutskottet och styrelsen sammanträder. Nya element i diskussionerna har varit rådgivningens rörlighet inom Svenskfinland samt en satsning på gemensam trädgårdsrådgivning.

SLF övertog från början av 2019 koordinering och utvecklingsansvaret för hela ProAgrias trädgårdsrådgivning. Arbetet fortsatte 2022 för fjärde året och leds av SLF utvecklingschef för trädgårdsproduktion i samarbete med ProAgrias trädgårdsrådgivare. Förbundet har hela tiden också betonat vikten av att det i svenska organisationen borde finnas ansvarspersoner inom de väsentliga produktionsinriktningarna i Svenskfinland, ekonomi, mjölk, växtodling, trädgårdssektorn och ekologisk produktion.

Det med sällskapen gemensamt ägda bolaget Bokföringssällskapet har engagerat förbundet i stor utsträckning. Verksamheten i bokföringsbyråerna i norra Österbotten och Borgå utvecklades positivt. Kundantalet ökade och verksamhetens omsättning likaså. Verksamheten har tre anställda i Österbotten och två personer i Borgå. Praktiskt taget allt arbete med att leda verksamheten och utbilda personalen sköttes av förbundet.

Förbundet förhandlar också om vissa avtal gällande hela svenska organisationen. År 2022 kan nämnas avtalet om insamling av uppgifter för lönsamhetsbokföringen (FADN). Förbundet förhandlar också om det för hela organisationen gällande samarbetsavtalet om utbildningsinsatser med Yrkeshögskolan Novia.

På det nationella planet inom ProAgria-gruppen jobbar man fortfarande med en omstrukturering av ledningen. Samarbetet ska i ytterligare högre grad fokuseras kring tre branschvisa ledningsgrupper, husdjur, växtodling och företag. Ledningsgruppernas uppgift är att lyfta fram frågor som bör utvecklas inom respektive delområde av rådgivningen, organisera utvecklingsprojekt kring de valda frågorna och försöka hitta resurser till dessa projekt. Tanken med dessa ledningsgrupper är att jämbördigt kunna utveckla ProAgrias verksamhet inom dessa tre elementära rådgivningsområden.

Förutom att förbundets ordförande och VD sitter i ProAgria-gruppens styrelse representerar förbundet också den svenska organisationen i en arbetsgrupp för utveckling av odlingsprogrammet MM Wisu.

På det operativa planet diskuteras ofta svenska organisationens deltagande i finansieringen av utveckling av tjänster, hjälpmedel (ofta IT-hjälpmedel) och stödfunktioner i samarbete med finska organisationen. Problematiken där är att de som utvecklas ofta är utformat för större organisationer och därför blir onödigt komplicerade och dyra för de mindre svenska organisationerna. Inte är det alltid heller lätt att få de utvecklade hjälpmedlen på svenska. Det är ofta förbundet som får sköta förhandlingarna om dessa frågor.

Samarbete med andra aktörer

Förbundet representerar organisationen i många styrelser, förvaltningsorgan, arbetsgrupper o.dyl. Här kan speciellt nämnas ledningen av ProAgria-samarbetet (allmänna mötet, styrelsen, ledningsgruppen), förvaltningsrådet och styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab, Arbetseffektivitetsföreningens delegation, redaktionsrådet för Trädgårdsnytt m.m. En komplett förteckning över förbundets representanter i olika organ finns på ett annat ställe i denna årsbok.

Samarbetet med producentorganisationen, i synnerhet Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, bör nämnas särskilt. Det gäller framför allt gemensamma projekt men också i övrigt bistår organisationernas sakkunniga varandra, föreläser på varandras tillställningar, skriver i varandras publikationer och generellt bevakar varandras intressen. I utbildningssektorn bör speciellt samarbetet med Yrkeshögskolan Novia nämnas och i skogssektorn Finlands skogscentral.

Utvecklingsarbete

SLF:s utvecklingsarbete sker på tre plan: *produktutveckling, företagsutveckling och landsbygdsutveckling*. Förbundets utvecklingschefer har också kontinuerligt direkt kontakt till rådgivarna i sällskapen och bistår och handleder dem.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i stor utsträckning i samarbete med den finska organisationen inom ramen för ProAgria-samarbetet. En del av utvecklingsarbetet gällande företags- och landsbygdsutveckling sker i form av projekt med extern finansiering. Förbundets insatser i utvecklingsarbetet fokuserar kring de sektorer inom vilka förbundet har sakkunskap: företagsekonomi, energi och trädgårdsproduktion. Frågor i anslutning till bl.a. växtodling, husdjursproduktion och ekologisk produktion sköts i samarbete med sällskapen.

Företagsekonomi

Förbundets arbete med att utveckla ekonomirådgivningen samt hjälpmedel och material för verksamheten sköts av direktören och ekonomirådgivaren. Arbetet sker i hög utsträckning i samarbete med den finska organisationen.

Rådgivningsmodulen ”Modernisering av gården och förbättrande av dess konkurrenskraft” inom Råd 2020-systemet gav en bra möjlighet till skräddarsydd ekonomisk rådgivning. I och med den rådgivningsmodulen kan jordbrukaren få till exempel rådgivning om generationsväxling och förutsättningar att ta över gården, finansiering, likviditetsbedömning, stöd villkor eller rådgivning om bolagisering av gårdar eller också särskilda konsultationer i skattefrågor (inte skattebokföring eller deklarationer).

I samarbete med ProAgria arbetar man med utveckling av hjälpmedel som används för företagsstyrning i företagen på landsbygden. Utvecklingen av tjänsterna är kontinuerlig. Under de senaste åren har mycket kretsat kring webbaserade IT-tjänster och program som t.ex. WebWakka. Utvecklingen av TalousVisio fortsatte under 2022. Med programmet gör man gårdens långsiktiga ekonomiplan som används bl.a. vid generationsväxlingar och investeringar.

Förbundet arbetar också med organisationens dataprogram genom att delta i den generella utvecklingen av programmen och att upprätthålla de svenskspråkiga programmen. Den officiella lönsamhetsbokföringen ska följa EU:s motsvarande system (FADN, Farm accountancy data network). För att övervaka detta finns en kommission (nationella kommissionen för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter), i vilken SLF:s direktör är medlem. Kommissionen har bl.a. som uppgift att fastställa kriterierna för valet av gårdar till bokföringssystemet samt att följa med bokföringsverksamheten och göra förbättringsförslag. Rådgivningen spelar en stor roll i bokföringsverksamheten eftersom bokföringsuppgifterna avhämtas från gårdarna och matas in i Naturresursinstitutets (Luke) system av lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivare. En markering om lönsamhetsbokföringens viktighet och behovet att rekrytera nya gårdar finns dessutom i resultatavtalet.

Att följa med marknaden och försöka lära sig hur den fungerar har blivit allt viktigare för jordbrukaren. I huvudsak sköttes arbetet inom ramen för projektet *Greppa marknaden Marknad, odling och teknologi – redskap för en lönsam växtodling*. Projektet pågick ännu år 2022. Projektet pågick ännu år 2022. Målet med projektet är att jordbrukarna ska lära sig att följa med marknaden samt att göra upp försäljningsstrategier för den egna gården. Projektet beskrivs mera i detalj längre fram i årsboken.

Rådgivningen i anslutning till investeringar och generationsväxlingsfrågor på landsbygd-företag är också ett fortgående utvecklingsområde där man jobbar i samarbete med de lokala rådgivarna och andra aktörer. Frågor kring arrende- och markpriser debatterades också aktivt under året.

Av ekonomisektorns utvecklingsarbete kan ytterligare nämnas direkta utvecklingsuppdrag för enskilda gårdar. Utveckling av bokförings- och deklarationstjänster har också tagit mycket tid i anspråk. Det arbetet har skett inom ramen för bokföringsbolaget Bokföringssällskapet i Finland Ab. Ekonomirådgivaren har under året även hållit flera föreläsningar och kurser kring bl.a. bokförings- och skattefrågor. Nämnas kan också att SLF ekonomiteam producerade infopaketet och deklarationsexemplet till tidningen Landsbygdens Folk.

Energi

Energirådgivningen omfattar tre uppgiftsområden:

- att göra upp gårds- och företagsspecifika energiplaner
- utvecklingsarbete, bl.a. att utveckla rådgivningshjälpmedel och medverka till introducerandet av nya energilösningar ute på gårdarna
- att erbjuda information och utbildning inom energisektorn.

För att få utföra energirådgivning enligt Råd 2030-systemet bör rådgivaren vara godkänd av Landsbygdsverket Mavi. Förbundets energirådgivare är auktoriserad Råd 2030-energirådgivare med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Under 2022 fortsatte arbetet med gårdsspecifika energibesök och -utredningar i Nyland, Egentliga Finland, Österbotten och på Åland. Energipriserna i allmänhet och marknadspriset på el i synnerhet var under 2022 på en mycket hög nivå. Under december 2021 flerfaldigades priset jämfört med tidigare år för att jämnas ut efter årsskiftet. Efter Rysslands anfall på Ukraina steg priset men riktigt dyr blev elektriciteten i augusti. De höga priserna höll i sig hela hösten. Det här ledde till en stor efterfrågan på energirådgivning både på enskilda gårdar och i form av föredrag på olika tillställningar. Särskilt stor var efterfrågan på rådgivning kring solenergilösningar och föreläsningar kring sätt att spara energi. Intresset för att ersätta brännolja vid spannmålstorkning var också stort. Det byggs fortfarande flisvärmecentraler, men intresset för värmepumpar har påtagligt ökat.

Samarbetet med Q-power i Pargas fortsatte men i ännu mindre omfattning än året innan. Det handlade närmast om utförande av några mindre underhålls- och reparationsarbeten på den tidigare levererade förgasningsanläggningen. Anläggningen var i kontinuerlig drift hela året med undantag för en paus under sommaren då värmebehovet är lågt. Maskineriet omvandlar träflis till en gas som i sin tur används som bränsle i en kraftvärmeanläggning som producerar både el och värme för gårdens behov.

Vid årsskiftet 2021–2022 blev det klart att den EIP (European Innovation Partnership)-projektansökan som gjordes under 2021 skulle bli beviljad finansiering. Projektet strävar till att producera biokol och syntesgas av träflis med hjälp av en på svävbäddsteknik baserad demonstrationsanläggning som effektmässigt är mycket större än den anläggning som finns på Qvidja. Syntesgasen kan i sin tur omvandlas till biometan. I och med att EIP-projektet beviljades allmänna medel uppfylldes också Jordfondens villkor för beviljande av privata medel för demonstrationsanläggningens förverkligande. EIP-projekt kan handhas endast av allmännyttiga organisationer i stil med utbildningsanstalter. Aktörerna inom projektet Wood2Biogas är förutom SLF också Hämeen ammattikorkeakoulu (ägare av projektet), Doranova, Xylo Gas samt lantbruksföretaget Biopir. Doranova är ett Tammerforsbaserat biogasföretag som redan tidigare arbetat med metanisering av vätgas och koldioxid. Xylo Gas sökte under 2021 finansiering från NTM -centralen för att bygga en demonstrationsanläggning för produktion av produktgas, biokol, värme, el som effektmässigt är cirka tio gånger så stor som den tidigare anläggningen och dessutom skall vara kapabel att använda bränsle av sämre kvalitet. Finansiering beviljades vid slutet av året. En viktig förutsättning för beviljandet var ett löfte från Jordfonden om att delta i demonstrationsanläggningens finansiering med privata medel. I samband med det här blev SLF delägare i Xylo Gas Ab.

Under början av 2022 upphandlades material och komponenter till anläggningen. Det praktiska förverkligandet av maskineriet inleddes i maj 2022 på verkstaden på Västankvarn gård där Xylo Gas hyrt in sig. Det praktiska förverkligandet av anläggningen har till största delen gjorts av Ott Pärtel och Fredrik Ek.

Demonstrationsanläggningen på Västankvarn under byggnad i december 2022.

Inom energisektorn finns ett kontinuerligt samarbete med främst finskspråkiga energirådgivare kring kunduppgifterna, utvecklandet av energirådgivningens arbetsmetoder och handledning av rådgivare.

Under 2022 har räkneverktyget vidareutvecklats. Räkneverktyget är tvåspråkigt och kan användas för en mångfald energirelaterade beräkningar. Delar av räkneverktyget används av flera rådgivare inom den finskspråkiga organisationen.

Utbildnings- och föreläsungsverksamheten fortsatte under 2022. I och med att Coronapandemin och restriktionerna lättade blev det igen fler fysiska möten och föreläsningstillfällen som komplement till i sig praktiska och tidseffektiva men trista distansföreläsningar. Under hösten 2022 ordnades en serie föreläsningstillfällen och studiebesök kring temat energi för studerande på Novia. I samband med EuroTier i Hannover ordnades en fyra dagar lång studieresa till Tyskland och Holland inom projektet Bioedu (Biokaasun edistäminen Uudellamaalla) där SLF är med. Temat för den fullbokade resan var biogas.

Trädgård

Året 2022 var fortsättningsvis på flera olika sätt utmanande för producenterna. Även om covid orsakade mindre utmaningar än tidigare så ledde kriget mot Ukraina till, förutom prisstegringar, också till att många, speciellt bärare, hade problem med att få tillräckligt med arbetskraft.

SLF hade fortsatt ansvar för utveckling och koordinering av hela landets trädgårdsrådgivning för ProAgria. Under 2022 har man fortsatt med kommunikationen till trädgårdsföretagen och kunderna gällande trädgårdsverksamheten inom ProAgria med nyhetsbrev och trädgårdsbloggen (bloggen publiceras förutom på sociala medier på svenska även på SLF:s hemsida fr.o.m. våren 2022). Under vintern 2021–22 har de flesta utbildningar och möten med

odlarna fortsättningsvis skötts virtuellt. Rådgivarna träffar dock enskilda odlare vid behov till exempel gällande stödansökningar, rådgivningsärenden, växt- och växtskyddsinspektioner.

I juli deltog utvecklingschefen även på en lärorik resa till Tyskland för att bekanta sig med både kålodling och forskning tillsammans med ProAgrias kunder. I augusti 2022 hölls trädgårdsmässan i Lepaa för första gången på flera år. Utvecklingschefen deltog tillsammans med flera av ProAgrias trädgårdsrådgivare i mässan med en egen avdelning och under mässan marknadsfördes trädgårdsrådgivningen och dess tjänster. Trädgårdsrådgivningen presenterades även under Farmari-mässan.

Under våren 2022 gjordes ännu några mindre förbättringar tillsammans med Mtech i odlingsplaneringsprogrammet MMWisu så det har blivit mera lämpat för trädgårdsföretagarnas behov speciellt gällande bevattning och växtskydd. Projektet "HortiHub – med ekonomiskt kunnande mot en livskraftigare frilandsodling" som leds av Luke men med SLF som en viktig samarbetspartner, inledde sitt arbete under våren 2022 genom odlarintervjuer. SLF använder ProAgrias trädgårdsrådgivare för att utföra en del av intervjuerna på odlingarna. Projektet producerar information om frilandsgrödornas skörde- och prisrisker, enhetskostnader och lönsamhet samt utvecklar verktyg till stöd för trädgårdsföretagarnas planering av verksamheten och kunnande om ekonomi.

Samarbetet med Trädgårdsförbundet (Puutarhaliitto) har fortsatt inom ProAgria. I september 2022 ordnade utvecklingschefen trädgårdsdagar där samarbetspartners från ProAgria, Trädgårdsförbundet, Luke samt Frukt- och bärödlarnas förening träffades under två dagar för att diskutera branschen, samarbetsmöjligheter, lära sig nytt samt också för att träffas face to face och inte endast virtuellt. Dessutom bestämdes det om en planeringsdag i november för Trädgårdsförbundets, Lukes och ProAgrias trädgårdsrådgivare och forskare där det gemensamt skulle diskuteras aktuella teman och samarbetet under år 2023. Från maj till september hölls även gemensamma veckovisa Teams-möten för ProAgrias,

Kålskörd i Tyskland.

Jordgubbsodling i tunnel på Peltosirkun tila i Tavastland.

Lukes, Trädgårdsförbundets och Livsmedelsverkets trädgårdspersonal där aktuellt under växtsäsongen delades.

Utvecklingschefen sitter fr.o.m. hösten 2020 i styrgruppen för Novias projekt ”Lantbruk 2.0” samt i Växtskyddsföreningens trädgårdssektion, från våren 2021 i Trädgårdsförbundets (Puu-tarhaliittos) styrelse och i redaktionsrådet för Trädgårdsnytt.

Som ett led i att förbättra trädgårdsföretagens lönsamhet har utvecklingschefen för trädgårdsproduktion tillsammans med forskare Anu Koivisto från Luke uppdaterat trädgårdsprodukternas lönsamhetsberäkningar under 2021–22. Dessa modellproduktionskostnads- och lönsamhetskalkyler (morot, kål, lök, trädgårdsärt, jordgubbar och hallon på friland och i tunnel, svarta vinbär, buskblåbär, äpple) finns nu fritt tillgängliga på svenska för alla på SLF:s hemsida. Lönsamhetskalkylerna förevisades även på Maataloustieteen päivät. Som en fortsättning på detta projekt ansökte och beviljades Luke tillsammans med SLF, ÅHHS och Petla om finansiering för ett Makera-projekt ”Genom samarbete mot en konkurrenskraftig frilands trädgårdsproduktion- HORTIHUB”. Under våren har de första odlarintervjuerna gjorts av SLF:s och ProAgrias rådgivare.

Under året som gått har SLF tillsammans med Svenska Trädgårdsförbundet ordnat program på svenska för trädgårdsodlare. Under det första mycket välbesökta tillfället våren 2022 var temat skyltning och sociala medier och under det andra tillfället presenterade utvecklingschefen de nya uppdaterade lönsamhetskalkylerna för intresserade odlare. I juli ordnade SLF och STF en mycket informativ exkursion till Tavastland där vi besökte Aspilan tila som odlar frilandsgrönsaker och Peltosirkun tila som odlar bär på friland och i tunnel och dessutom säljer Haygroves växttunnlar.

Under våren 2022 har utvecklingschefen skrivit några artiklar i Trädgårdsnytt gällande bärodling och ekonomi i trädgårdsodling samt några bloggtexter och dessutom skrivit trädgårdsartiklarna för Lantbrukskalender 2023.

Projekt

En del av SLF:s utvecklingsarbete inom företagsutveckling och landsbygdsutveckling, har traditionellt utförts som separata projekt med extern finansiering.

SLF:s projektverksamhet år 2022 var omfattande. En del av dessa hör samman med landsbygds- och byautveckling. Dessa redovisas i början av avsnittet.

Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare (Landsbygdspolitiskt nätverksprojekt)

Landsbygdspolitiska KEHÅ-nätverket Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare, inledde verksamheten i september 2021, och pågår fram till januari 2024. Nätverksprojektet förverkligas av Svenska lantbrukssällskapens förbund i samarbete med Finlands Byar och regionalvetenskapen vid Åbo Akademi. Via Finlands Byar involveras ett brett nätverk av landsbygdsaktörer från hela landet, och regionalvetenskapen vid Åbo Akademi deltar som vetenskaplig samarbetspart. Nora Backlund fungerar som specialsakkunnig för nätverksprojektet.

Inom nätverksprojektet sprids Hållbarhetsveckan-modellen nationellt. Hållbarhetsveckan är ett verktyg för att synliggöra landsbygdens aktörer, aktiviteter för hållbarhet och den sociala gemenskapen. Verket bidrar starkt till att synliggöra den livskraftiga landsbygden som ett äkta alternativ till plats att arbeta, bo, utbilda sig och leva. Hållbarhetsveckan erbjuder ett konkret koncept som är en delösning för en övergång till ett hållbart samhälle. Delaktighetsfrågan är också oerhört viktig och en del av den bärande idén. Tillsammans kan vi genom Hållbarhetsveckan erbjuda jämlika möjligheter för alla att göra hållbara val i vardagen.

Nora Backlund och Hållbarhetsveckans svenskspråkiga skylt.

Eeva Furman, generalsekreterare för kommissionen för hållbar utveckling.

Under hösten 2022 26.9-2.10.2022 ordnades Hållbarhetsveckan i landskapen Kymmenedalen, Nyland, Egentliga-Finland, Satakunta, Birkaland, Österbotten, Norra Savolax och Kajanaland. I samtliga landskap förutom Österbotten står regionala byaföreningarna för koordineringen lokalt. Hållbarhetsveckan samlade allt som allt dryga 220 registrerade evenemang runt om i landet.

Den 30.11 ordnandes landsbygdpolitikens grötbar i Riksdagshuset. KEHÅ-nätverket medverkade med specialsakkunnig och två unga aktiva aktörer Linnea Strand och Isabell Flemming. Grötbaren medförde värdefulla diskussioner och nya infallsvinklar för nätverksarbetet. Förslag om Hållbarhetsveckan – ambassadörer och en starkare koppling mellan Hållbarhetsveckans aktiviteter och Agenda 2030-målen var några av de konkreta förslag som kom under dagen.

Nätverket var även delaktig i arrangemanget av den Finlandssvenska Landsbygdsriksdagen på Kimitoön 26-27.10.2022. Under landsbygdsriksdagen höll KEHÅ-nätverket en paneldiskussion om hållbar framtid på landsbygden, i paneldiskussionen medverkande fyra ungdomar med olika bakgrund.

Nätverket Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare lyder under landsbygdspolitiska rådet MANE och svarar inom temats ramar för landsbygdspolitikens utveckling och främjandet av landsbygdspolitiska helhetsprogrammet. Landsbygdspolitiska nätverkens verksamhet finansieras via landsbygdspolitiska rådets resurser för nationell forskning- och utveckling på landsbygden. Därtill har finansiering för nätverksprojektet erhållits från Svenska Kulturfonden.

Smart lokal distansarbetshubb – pilotprojekt Backgränd

Projektet *Smart lokal distansarbetshubb – pilotprojekt Backgränd* avslutades 31 oktober 2022. Projektet som startade i början av år 2021 uppnådde under projekttiden sina främsta målsättningar. Dessa var att i praktiken upprätta en distansarbetshubb i Backgränd och att skapa en guide med nyttiga tips för andra som vill öppna en distansarbetshubb. Guiden finns tillgänglig på Svenskfinlands Byars hemsida på adressen www.bya.fi/sv/hubben och den finns både som video, presentation och löpande text. Hubben i Backgränd fortsätter sin verksamhet efter projektets slut och guiden kommer att finnas tillgänglig så länge materialet är relevant.

Klimatsmarta byar i Österbotten

Den 1 november 2022 inleddes projektet *Klimatsmarta byar i Österbotten*. Projektet finansieras av Aktion Österbotten och Svenska kulturfonden. Projektet kommer i huvudsak att arbeta med vad föreningar, som till exempel byaföreningar och hembygdsföreningar, kan göra eller redan har gjort för att själva bli klimatsmarta i sin verksamhet.

Projektet kommer att arbeta utgående från fyra huvudområden:

- 1) energilösningar & byggnader
- 2) föreningsverksamhet
- 3) evenemang och
- 4) klimatgärningar som en förening eller dess medlemmar gemensamt kan utföra

Projektet leds av Roger Norrgård och projektiden är 1.11.2022 – 31.05.2024.

Målsättningarna med projektet är att öka klimatmedvetenheten i föreningsverksamhet och på sikt bland invånarna i de samhällen där föreningarna är verksamma. Projektet vill också sporra föreningar och byar att ta med klimat och miljö som en naturlig del av varje byplan när de skrivs eller revideras. Under projektet kommer en databas med goda råd och exempel att upprättas och workshopar eller seminarier ska ordnas för att öka kunskapen om miljöarbete, på de områden där behov identifieras.

Svenskfinlands Byar

Verksamheten på svenska bedrivs inom ramen för Suomen Kylät ry – Finlands Byar rf:s arbetsteam, men är organiserad inom ramen för Svenskfinlands Byar (SFB) som upprätthålls av Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF).

Den svenska verksamheten har det lokala samhället som grundtanke men Svenskfinland som arbetsfält. Även kontakter till Åland är viktiga. För att skapa ett bättre samarbete gällande byaverksamheten i Svenskfinland finns det sedan år 2020 en samarbetsgrupp bestående av representanter från de svensk- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna; Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar rf, Nylands Byar rf – Uudenmaan Kylät ry samt Aktion Österbottens byaverksamhet och SILMU:s byasektion. I samarbetsgruppen ingår även Lokalkraft Leader Åland.

Samarbetet med speciellt Förbundsarenan, de svensk- och tvåspråkiga Leader-grupperna samt andra landsbygdsrelaterade föreningar är också viktigt, såväl nationellt, nordiskt som europeiskt. Riktlinjen som Landsbygdspolitiska rådet antagit, platsbaserad politik, är även en ledstjärna för Svenskfinlands Byar.

Svenskfinlands Byar är medlem av Finlands Byars byautskott och internationella utskott. SFB utgår från de specialbehov som finns på det finlandssvenska fältet och utnyttjar de möjligheter som de svenska organisationerna och nätverken ger.

Svenskfinlands Byars samarbetsgrupp har hållit 8 onlinemöten under året: 12.1, 16.2, 23.3, 21.4, 2.6, 11.8, 22.9 och 9.11. Under mötena har bl.a. olika aktuella ämnen diskuterats i relation till byaverksamheten, sakfrågor såväl inom det finlandssvenska som inom det nationella landsbygdsutvecklingsfältet. Förberedelserna inför den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen på Kimitoön 26-27.10 har varit på agendan ett flertal gånger, liksom en videoserie för att främja flytt till landsbygden, Byacoaching och egna kurser. Vid behov har inbjudna fått delta i mötena.

Under Landsbygdsriksdagen hölls en paneldiskussion om unga och en hållbar framtid. Från vänster diskussionsledare Nora Backlund med ungdomspanelens deltagare Isabell Flemming, Linnea Strand, Johan Santalahti och Joel Rappe.

Efter riksdagens småjusteringar i budgeten för år 2022 tilldelades Finlands Byar en extra pott på 300 000 euro. De regionala byaföreningarna och Svenskfinlands Byar tilldelades i sin tur 8 000 euro var, vilka var avsedda för främjande av flyttning till landet. SFB har använt merparten av pengarna till själva inspelningen av en videoserie på tre filmer, ”Drömmen om livet på landet”, för att uppmuntra till att flytta ut på landsbygden. Videoserien presenterar tre olika livsöden som alla har en sak gemensamt, de valde lugnet, naturen och gemenskapen som finns på landsbygden och i skärgården. Filmerna hade premiär i samband med den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen på Kimitoön.

Svenskfinlands Byar har informerat byaaktivisterna, de lokala aktionsgrupperna och landsbygdsutvecklarna via sociala medier. Informationen sköts via blogg, Twitter och Facebook. Dessutom har SFB upprätthållit hemsidan bya.fi.

Under året har Svenskfinlands Byar deltagit i olika organisationers webinarier med koppling till landsbygdsutveckling. SFB har också deltagit i den svenska utbildningen av Byacoacher. SFB har även ordnat kurser med samarbetsparter för byaaktiva och övriga.

Svenskfinlands Byar har deltagit i Finlands Byars byautskott och internationella utskott, informationsmöten för byaombuden och i en del av Finlands Byars övriga möten, evenemang och utbildningar. SFB har också i övrigt aktivt stött Finlands Byars internationella verksamhet och dess nordiska samarbete. SFB representerar Finlands Byar i styrelsen för Hela Norden ska leva. Under året har SFB även gjort översättningar från finska till svenska åt Finlands Byar och bidragit med inlägg i Finlands Byars nyhetsbrev.

Den sjuttonde finlandssvenska Landsbygdsriksdagen som ordnades 26-27.10 på Kimitoön erbjöd insikter i aktuella teman, expertkunskap, presentationer av nya utvecklingsverktyg och unga aktiva röster. Landsbygdsriksdagen firade Europaåret för ungdomar genom att lyfta upp de ungas framtidsvisioner, utmaningar och möjligheter på landsbygden och i skärgården. I programmet ingick också en paneldiskussion med unga på landsbygden där de diskuterade hur en hållbar framtid ser ut för dem. Övrigt på agendan var CAP27 och Smarta byar-konceptet samt aktuella ämnen kring den nya EU-programperioden och förslag på utvecklingsbehov för en livskraftig och banbrytande skärgård. Även en resolution antogs under Landsbygdsriksdagen.

Svenskfinlands Byar är en del i SLF:s landsbygdsutveckling som även inbegriper Landsbygdspolitiska KEHÅ nätverket Hållbarhetsveckan – landsbygden som vägvisare och projektet Klimatsmarta byar i Österbotten. Svenskfinlands Byar, Hållbarhetsveckan och projektet Klimatsmarta byar har ett nära samarbete för utvecklingen på den finlandssvenska landsbygden.

Statsbidraget som Finlands Byar har fördelat till de regionala byaföreningarna för år 2022 har använts för Svenskfinlands Byars del till den egna verksamheten som sköts med en deltidstjänst.

Spetskunskapens rörlighet

Projektet administreras av SLF och finansieras av Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden. Målet är att utveckla rörligheten bland våra duktigaste rådgivare inom Svenskfinland. Målet är att därigenom kunna erbjuda likadana tjänster inom hela området. Projektet finansierar resekostnader som uppstår när rådgivaren rör sig utanför sitt normala verksamhetsområde. Rådgivningstjänstens kostnad för jordbrukaren är därmed lika i hela Svenskfinland.

Greppa marknaden

Målet med projektet var att sprida marknadsinformation och få deltagande odlare att kontinuerligt följa med marknaden. Projektet var utan projektledare från början av januari till medlet av maj eftersom föregående projektledare slutat och den nya började först i maj.

Begränsningarna p.g.a. Covid-19-pandemin hade lättat och det gick igen att ordna tillställningar inomhus och den tidigare inhiberade studieresan gick att ordna. Projektet avslutades vid årsskiftet 2022.

Fältvandring 1: 21.6.2022 Mickels, Östra Nyland

Fältvandring 2: 22.6.2022 Broby gård, Västra Nyland

Fältvandring 3: 7.7.2022 Mickels, Östra Nyland

Fältvandring 4: 12.7.2022 Broby, Västra Nyland

Ekonomiträff: 17.8.2022 Vanda lantbruksmuseum

Teamsföreläsning: 16.11.2022 Presentation av mobilapplikationen Sirppi

Greppa marknaden studieresa till Danmark och Sverige 1-3.11.2022

Tema under resan: Ny informationsteknologi, cad som finns tillgängligt på marknaden, hur utnyttja för att öka vinsten och mer effektivt använda odlingsinsatser samt hjälpa till för att göra försäljningsbeslut utgående från erhållna data. Studieresan hade 35 deltagare.

Fyra fältvandringar ordnades under sommaren, med sammanlagt 81 deltagare. Odlarträffen 2022 ordnades tidigare under hösten än vanligt för att kunna ge en marknadsöverblick åt odlarna p.g.a. den fluktuerande spannmåls- och gödselmarknaden. Orsaken till detta var det ryska anfallskriget mot Ukraina. Träffen ordnades som ett hybridtillfälle med deltagare på plats och deltagare via Teams. 22 odlare deltog på plats och 23 via Teams, dvs. sammanlagt 45 deltagare.

Ett tillfälle ordnades över Teams. Tillfället spelades in och textades till svenska innan uppladdning på SLF:s YouTube-kanal. 13 deltagare följde föreläsningen live via Teams och i början av mars 2023 har videon setts 72 gånger.

Jan Laustsen vid Landbrug & Fødevarer berättar om det danska jordbruket.

Greppa generationsskiftet

Målet med projektet är att skapa ett innehåll som ska fungera som ett praktiskt och psykiskt stöd för unga och äldre jordbrukare som går inför eller planerar en generationsväxling. Projektet ska fungera i utbildande och stödande syfte. Innehållet sprids digitalt och en kunskapsbank bildas. Projektets innehåll nås över hela landet på det viset. Covid-pandemin höll världen i sitt grepp ännu våren 2022. Småningom luckrades reglerna upp och samhället öppnade sig igen.

I och med att ny personal anställdes i maj 2022 (Annika Grannas) påbörjades planeringen av projektets fortsättning. Under hösten och vintern 2022 planerades flertalet infotillfällen med temat generationsväxling. Infotillfällena hölls på våren 2023.

Inbandning av podcaster planerades även och samarbetet med Yrkesakademin i Vasa inleddes. Under våren 2023 publiceras podcaster och föreläsningsmaterial i olika format på SLF:s hemsida.

Generationsväxlingsguiden i pdf-format har uppdaterats och hittas på SLF:s hemsida.

Annika Grannas och Nina hemberg (LPA) bandar in en podcast.

Projektet MarkRåd 2020-2022

Då projektfinansiering fanns kvar söktes om förlängning för 2022. Klimatförändring och kolbindning som ett sätt att kompensera för koldioxidutsläpp har under de senaste åren blivit ett alltmer aktuellt tema. Inom lantbruket binds kol i de produkter som produceras. För tillfället idkas det mycket forskning kring markens förmåga att binda kol och ny information kommer hela tiden. För att snabbt kunna få de bästa metoderna till konkret nytta behövs en effektiv och sakkunnig rådgivning.

SLF har genom de regionala lantbruks- och hushållningssällskapen rådgivning i Nyland, Åboland, Österbotten och Åland. Tillsammans har man ca 25 växtodlingsrådgivare. Genom detta nätverk når man en stor del av de finlandssvenska jordbrukarna. I det aktuella projektet vill man stärka rådgivarnas kunskaper kring kolbindningsmetoder. Som föreläsare och utbildare vid de olika tillfällena använder man sakkunniga från Finland samt externa experter från övriga nordiska länder. Projektet var utan projektansvarig från början av april till medlet av maj.

Markråd-dagar vid Västankvarn försöksgård (juli 2022)

Dag 1. *Optimering av produktionen, genomgång av IPM och kalkningsförsöken vid Västankvarn försöksgård.* Patrik Erlund, Mikael Fröberg och Martin Träskman, Nylands svenska lantbrukssällskap.

Dag 2. *Verktyg för undersökande och förbättrande av jordmånen.* Eija Hagelberg, Baltic Sea Action Group.
Gipsbehandling och dess möjligheter, vattenvårdsåtgärder i jordbruksområden. Niklas Grönroos, NTM-centralen.

6 rådgivare deltog på plats och en person via Teams för en föreläsning.

Markråd oktober 2022

Teamsföreläsning: *Presentation av onlinekursen Grunderna i regenerativt jordbruk.* Anne Antman Carbon Action Svenskfinland-projektet vid Baltic Sea Action Group. 7 deltagare.

Utbildning

Förbundets utbildning omfattar utbildning för organisationens personal, fortbildning av jordbrukare och utbildning vid läroinrättningar, i första hand för agrologstuderande. I det här avsnittet berörs också SLF-personalens egen fortbildning i korthet.

Rådgivarutbildning

I januari höll man skatte- och deklarationsutbildning för ekonomirådgivarna och Bokförings-sällskapets personal.

Utbildning av jordbrukare

Utbildningstillfällen riktade mot jordbrukare är en viktig del av förbundets verksamhet. Speciellt i frågor gällande landsbygdsföretagens företagsledning och ekonomiska frågor. Särskilt kan man notera det kontinuerligt återkommande intresset för information om beskattning och IT-bokföring. I övrigt kan nämnas föreläsningar om bolagsformer, spannmålsmarknaden och -priser, arrende- och markpriser. Inom projektet Greppa generationsväxlingen bandade man in två podcaster om vad man borde beakta inför generationsväxling, olika pensionsalternativ samt om jordbrukarens försäkringar.

Inom energisektorn fanns det stor efterfrågan på utbildning för jordbrukare. Sammanlagt har energirådgivaren hållit ett tiotal föreläsningar runtom i landet om aktuella energiteman som värmelösningar, energiinbesparing på gårdar, förgasning av trä, biogasproduktion och om alternativa lösningar för spannmålstorkning. Många utbildningstillfällen sker inom ramen för utvecklingsprojekt.

Utbildning vid läroinrättningar

Förbundet och sällskapen är aktivt med i agrologutbildningen i samarbete med Yrkeshögskolan Novia. Utbildningen sker inom ramen för ett ramavtal där man har kommit överens om spelreglerna för denna utbildning. Tanken med överenskommelsen är att alla sällskap och förbundet ska följa de allmänna principerna i avtalet men var och en kommer separat överens med skolan om undervisningens ämne och innehåll.

Under år 2022 hade SLF hand om en del av den fördjupande ekonomiundervisningen för svenskspråkiga agrologstuderande. Detta inkluderar också handledning av examensarbeten. För rådgivningen och speciellt ekonomirådgivningen är samarbetet med yrkeshögskolan av stor betydelse eftersom man härigenom på ett positivt sätt kan inverka på utbudet av kompetenta agrologer för arbetsuppgifter inom sektorn. Dessutom har en undervisning med hög standard även en positiv effekt på den ekonomiska kunskapen bland de nya landsbygdsföretagarna.

Undervisningen vid Yrkeshögskolan Novia sköts i stor utsträckning av direktören men även energirådgivaren håller föreläsningar. Förbundet brukar också få möjlighet att berätta om rådgivningsorganisationen och verksamheten för nya agrologstuderanden på ett årligen återkommande seminarium.

Personalutbildning

Kontinuerlig fortbildning är en förutsättning för en hög sakkunskap. Förbundets personal deltar årligen i ett flertal utbildningstillfällen. Många av dem är ordnade av ProAgria Keskusten Liitto men också kurser, seminarier och exkursioner ordnade av andra aktörer ryms med.

I medlet av september 2022 reste SLF:s och 4H:s personal på studieresa till Irland. Avfärden skedde måndag 12.9 och tillbakaresan torsdag 15.9. Under den första dagen besökte vi Oliver Kellys ekologiska gård. Han odlade bl.a. potatis, rödbetor och palsternacka. Efter det körde bussen vidare till Orchard Center som producerar mjölken till den världskända Baileys likören. Efter lunch och besök i ladugården där korna för tillfället mjölkades blev det avfärd till hotellet i Cahir.

Under de följande dagarna besökte vi bl.a. Apple Farm där man odlar äppel, päron, plommon, körsbär, jordgubbar och hallon. Gården tillverkar också bl.a. äppelsaft och saftblandningar och driver en egen gårdsbutik. På Blackcastle Farm bekantade vi oss med nötköttsproduktion av piemontesisk boskap vars kött har en mycket låg fetthalt av naturen. I Cahir hade vi möjlighet att besöka det imponerande medeltida slottet beläget vid floden Suir.

Resan omfattade också bl.a. besök till Cloughjordan ekoby där invånarna värdesätter bl.a. sin demokratiska organisation, hälsosam ekologisk mat och strävar i sin verksamhet till att minimera byns ekologiska effekter. På gården Galtee Honey fick vi provsmaka flera olika varianter av honung från vilda blommor. Företaget är prisbelönt för flera av sina produkter.

Den sista kvällen i Dublin fick vi njuta av levande musik och en mycket fin show med riverdance. Studieresan var mycket lyckad och vi hann också se stora delar av den gröna landsbygden i Irlands södra delar där man såg betande kor och får oberoende åt vilket håll man vände sin blick.

SLF:s och 4H:s personal på gårdsbesök på Blackcastle Farm beläget i Tipperary, Irland. Till vänster på bilden företagets köttmästare och längst till höger företagets ägare John Commins.

Information och publikationer

Svensk information är viktigt. En kontinuerlig satsning inom den sektorn är att ge ut böcker i publikationsserien *Forskning för framåt*. För utgivningen av publikationer beviljar Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem ett finansiellt understöd.

I Forskning för framåt-serien utkom en publikation, *Växtodling i förändring*. Boken behandlar bl.a. att växtodlingens förändringar i Finland medför mycket nya möjligheter. Produktionen här är ännu relativt ensidig. Mindre än tio växtarter står för ca 80 % av vår åkerareal. Hälften av det här är spannmål och andra hälften vallväxter. De specialgrödor som odlas för livsmedelsproduktion är en metod för att förnya växtodlingen. I boken kan man läsa mera om bl.a.: förändringar i konsumtionen, nya livsmedelsproteinväxter, växter för våtmarksodling, samodling diversifierar odlingen, förfrukternas och växtföljdens betydelse, tunnel- och vertikalodling, möjligheter som ny teknologi medför samt uppbyggnad av ny affärsverksamhet.

Förbundet gav också ut skriften *Växtskydd för åkergrödor 2022* på våren såsom planerat. Växtskyddsboken utnyttjas i den växtskyddsutbildning som sällskapen arrangerar inom ramen för lantbrukets miljöersättning. Målet är att boken skall ges ut på svenska årligen.

Lantbrukskalendern är volymmässigt förbundets största produkt. *Lantbrukskalender 2023* utgavs på hösten. Rubriken för temadelen var *Gödsling och näringsämnesshushållning* och avsnittet behandlade bl.a. hur man gödslar optimalt och hur man med ny teknik kan få fram åkerns förhållanden och näringsämnen på ett nytt sätt. Dessutom behandlar en artikel i temadelen om hur näringshushållningen i framtiden verkar förändras till en kombination av olika lösningar. Kalenderns omfattande faktadel innehåller i övrigt varje år matnyttig information om det mesta som är aktuellt i jordbruket.

Kalenderns faktadel utgavs också i elektronisk form som e-bok trots att efterfrågan på en sådan version inte har varit stor. Med hjälp av e-boken har man tillgång till kalenderns faktadel med smarttelefon eller pekplatta.

Kalendern och e-boken marknadsfördes främst på sociala medier och webben men också via Agrolink. Den årliga reklamflyern distribuerades till de lokala sällskapen för postning vidare till deras medlemmar. Kalendern marknadsförs också till nyblivna jordbrukare via ett samarbete med producentförbundet SLC så att alla nya SLC-medlemmar som övertar hemgården får en kalender hemskickad.

På förbundets webbplats finns information om innehållet i den aktuella kalendern med bl.a. en del smakprov. Där kan man också läsa samtliga temaavsnitt från tidigare kalendrar samt ge respons. På webbplatsen finns också annat avgiftsfritt informationsmaterial, bl.a. broschyren *Jordbrukets generationsväxling* som uppdateras kontinuerligt och två bärödlingsguider som översatts från projektmaterial relativt nyligen.

Förbundets anställda medverkar i eller skriver fackartiklar till olika tidningar. Den mest synliga är den årligen återkommande, omfattande artikeln med råd inför skattedeklarationen som publiceras i Landsbygdens Folk. Det infopaketet producerades också i början av 2022.

Förutom kalendern och böckerna i serien Forskning för framåt tillhandhåller SLF också en del annat material som sällskapen och jordbrukare kan behöva i sin verksamhet. Numera är det främst frågan om kontoboken för manuell bokföring och blanketter för test av växtskyddssprutor.

Aktuella elektroniska bär odlingsguider som finns på SLF:s webbsajt.

Förbundet erbjuder översättningstjänster främst med inriktning på lantbruks- och landsbygdsrelaterade texter, från finska till svenska. Under 2022 sköttes översättningsuppdrag för Mtech Digital Solutions, de flesta i anknytning till programvaror (bl.a. WebWakka).

Dessutom sysselsatte bl.a. följande översättningar under året 2022:

- Enkät för PeltoOptimi-projektet (Naturresursinstitutet LUKE)
- Ekonomiguide för blivande bär odlare (projektpublikation)
- Tidningsannonser och texter om tagning av jordprover (Eurofins Agro)
- Manuskript för oljeväxtvideon (RybsRaps 2025-projektet)

Översättningarna sköts i huvudsak av informatören. Informatören sköter också om uppdateringen av SLF:s webbplats samt Facebook- och Instagram-kanaler, ansvarar för webbshopen, uppdaterar Bokföringssällskapets webbplats och sköter leveranser av publikationer och material. Projektledarna för Greppa Marknaden, Hållbarhetsveckan och Greppa Generations-skiftet har också varit aktiva med att publicera inlägg på förbundets somekanaler.

På SLF:s YouTube-kanal har en del olika material publicerats. Inom Greppa Generations-skiftet-projektet har två utbildningsdagar bandats in och publicerats på kanalen och likaså har två poddar om generationsväxling producerats. Svenskfinlands Byar har producerat en videoserie kallad "Drömmen om livet på landet".

Under året tog hela ProAgria-gruppen i bruk en ny grafisk profil. I och med den förnyades också logon som SLF tog i bruk.

Bokföringssällskapet

För att på ett effektivt och sakkunnigt sätt kunna erbjuda bokföringstjänster åt landsbygdsföretagarna har förbundet och samtliga lantbruks- och hushållningssällskap ett gemensamt bolag, Bokföringssällskapet i Finland Ab. Bolagets affärsidé är att betjäna landsbygdsföretagare i Svenskfinland med heltäckande bokföringsservice.

Bolaget sköter kundernas bokföring, gör upp skattedeklarationer och sköter övriga skatte-relaterade ärenden. De flesta uppdragen sköts som kontorsarbete men en del utförs också ute på gårdarna i form av s.k. gårdssekreteraruppdrag.

Det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget har också fört med sig att dialogen och kunskapsutbytet mellan de rådgivare som är involverade är livlig och bidrar till att den befintliga sakkunskapen gränslöst kan utnyttjas i alla regioner.

Styrelsen bestod av Henrik Lassas (ordförande), Jörgen Grandell, Meira-Pia Lohiluoma och Peter Österman. Henrik Lassas var ordförande fram till 31.3.2022 varefter Meira-Pia Lohiluoma tog över som ordförande i Bokföringssällskapets styrelse. Mikael Jern invaldes i styrelsen fr.o.m. 1.4.2022 istället för Peter Österman som då också avgick som vd för BFS. Henrik Lassas fortsatte som vd för bolaget. Michael Hornborg som den 16.5.2022 tillträdde direktörstjänsten för SLF var också under en kort period, 17.8–1.12.2022, vd för Bokföringssällskapet. Den 1.12.2022 valdes Annika Grannas, SLF till ny vd för Bokföringssällskapet.

På bolagsstämman 30.11.2022 valdes en ny styrelse för Bokföringssällskapet: Bjarne Westerland, Henrik Lassas, Meira-Pia Lohiluoma, Jenny Enbär och Michael Hornborg.

SLF administrerar Bokföringssällskapet. I och med personalbyten så utförs inga kunduppdrag längre av SLF. Kunduppdragen sköts via de olika lantbruks- och hushållningssällskapen och av Bokföringssällskapets personal i Bennäs, Österbotten.

BFS personal

Verkställande direktör	Peter Österman, AFM (2005 – 1.4.2022) Henrik Lassas, agron. (1.4 – 16.8.2022) Michael Hornborg, AFM (17.8 – 1.12.2022) Annika Grannas, ekon.mag. (1.12.2022)
Bokförare	Lilian Kanckos (2014)
Bokförare	Johan Kortell (2016)
Bokförare	Karina Hagman (2020)

Hur får du tid till det som är väsentligt?

Anlita oss som ekonomiexperter för ditt företag

Vi sköter bokföring och bokslut, skatteplanering, skattedeklarationer samt löneberäkning och fakturering för ditt företag.

Vi samarbetar med lantbruks- och hushållningssällskapen. Kontakta sällskapens rådgivare för bl.a. ekonomiplanering, budgetering och analys av resultaten. Via dem kan man få förslag på åtgärder som hjälper dig att hitta det som behöver utvecklas i fråga om produktionen, insatserna, arbetsmetoderna och kundrelationerna. Allt med målet att förbättra din ekonomi.

Välj den helhet av våra tjänster som bäst stöder din verksamhet.

Tag kontakt redan idag!

Bokföringssällskapet
www.bfs.fi

ProAgria

BOKSLUT

Gemensam balansräkning per 31.12.2022 för Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2022

	SLF	4H	Sammanlagt
AKTIVA			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	7 033,83	1 922,40	8 956,23
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar			
Aktier och andelar	8 490,62	740,03	9 230,65
Övriga placeringar, värdepapper	27 046,24	1 759,78	28 806,02
	35 536,86	2 499,81	38 036,67
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Lager	14 056,02	6 096,40	20 152,42
	14 056,02	6 096,40	20 152,42
Fordringar			
Försäljningsfordringar	34 761,06	0,00	34 761,06
Övriga fordringar	224 721,51	9 817,70	234 539,21
Lånefordringar	0,00	6 500,00	6 500,00
	259 482,57	16 317,70	275 800,27
Kassa och banktillgodohavanden	70 865,68	81 955,31	152 820,99
	386 974,96	108 791,62	495 766,58
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	203 574,04	63 429,99	267 004,03
Fond / Österbotten	0,00	35 448,21	35 448,21
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	-15 954,30	-26 371,65	-42 325,95
	187 619,74	72 506,55	260 126,29
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt			
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	9 000,00	0,00	9 000,00
	9 000,00	0,00	9 000,00
Kortfristigt			
Erhållna förskott	59 146,91	7 177,22	66 324,13
Leverantörsskulder	9 479,32	0,00	9 479,32
Semesterlönereservering	49 925,25	0,00	49 925,25
Övriga kortfristiga skulder	71 803,74	29 107,85	100 911,59
	190 355,22	36 285,07	226 640,29
	386 974,96	108 791,62	495 766,58

**Gemensam resultaträkning per 31.12.2022
för Svenska lantbrukssällskapens förbund
och Finlands svenska 4H**

RESULTATRÄKNING 31.12.2022

	SLF	4H	Korrigerig av interna poster	Sammanlagt
ORDINARIE VERKSAMHET				
Intäkter				
Ordinarie statsbidrag	97 000,00	264 000,00		361 000,00
Projektmedel	304 125,75	0,00		304 125,75
Övriga intäkter	447 456,02	64 170,64		511 626,66
	848 581,77	328 170,64		1 176 752,41
Kostnader:				
Personalkostnader	542 178,64	168 287,55		710 466,19
Avskrivningar	2 344,61	640,80		2 985,41
Hyror	18 853,72	12 595,43	-8 618,40	22 830,75
Övriga kostnader	343 837,35	337 860,99		681 698,34
Lagerförändring	-1 269,51	231,80		-1 037,71
	905 944,81	519 616,57	-8 618,40	1 416 942,98
Verksamhetens överskott/underskott	-57 363,04	-191 445,93		-240 190,57
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Intäkter	39 533,84	3 710,90	-8 618,40	34 626,34
Kostnader	3 516,96	0,00		3 516,96
Överskott	36 016,88	3 710,90	-8 618,40	31 109,38
TILLFÖRDA MEDEL				
Intäkter	5 491,00	161 363,38		166 854,38
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Räntekostnader	-99,14	0,00		-99,14
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-15 954,30	-26 371,65		-42 325,95

BALANSRÄKNING 31.12.2022

	2022	2021
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	7 033,83	6 531,41
Placeringar	<u>35 536,86</u>	<u>35 536,86</u>
	42 570,69	42 068,27
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	14 056,02	12 786,51
Långfristiga fordringar		
Övriga lånefordringar	0,00	800,00
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	34 761,06	65 186,41
Övriga fordringar	224 721,51	70 413,50
Kassa och banktillgodohavanden	<u>70 865,68</u>	<u>183 976,73</u>
	344 404,27	333 163,15
	<u>386 974,96</u>	<u>375 231,42</u>
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	203 574,04	189 162,68
Räkenskapsperiodens resultat	<u>-15 954,30</u>	<u>14 411,36</u>
	187 619,74	203 574,04
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	9 000,00	18 000,00
	9 000,00	18 000,00
Kortfristigt		
Erhållna förskott	59 146,91	50 844,20
Leverantörsskulder	9 479,32	4 810,95
Övriga kortfristiga skulder	<u>121 726,99</u>	<u>98 002,23</u>
	199 353,22	171 657,38
	<u>386 972,96</u>	<u>375 231,42</u>

RESULTATRÄKNING 1.1-31.12.2022

	2022	2021
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	97 000,00	103 396,00
Projektmedel	304 125,75	135 964,37
Övriga intäkter	447 456,02	369 738,83
	848 581,77	609 099,20
Kostnader		
Personalkostnader	542 178,64	484 950,41
Avskrivningar	2 344,61	2 177,14
Hyrer	18 853,72	15 888,16
Övriga kostnader	343 837,35	143 042,68
Lagerförändring	-1 269,51	-332,05
	905 944,81	645 726,34
Verksamhetens överskott/underskott	-57 363,04	-36 627,14
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter	39 533,84	50 005,28
Kostnader	3 516,96	3 501,65
Överskott	36 016,88	46 503,63
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	5 491,00	5 491,00
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Finansiella intäkter	0,00	9,00
Räntekostnader	-99,14	-965,13
EXTRAORDINÄRA KOSTNADER		
Övriga extraordinära kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-15 954,30	14 411,36

FINLANDS SVENSKA 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2022

	2022	2021
AKTIVA		
BESTAENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	1 922,40	1 455,45
Placeringar	2 499,81	2 499,81
	4 422,21	3 955,26
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	6 096,40	6 328,20
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på projektpengar, SPEKTRUM	171,57	18 971,78
Övriga fordringar	9 646,13	447,40
Lånefordringar (Sibbo 4H + Raseborgs 4H)	6 500,00	3 500,00
Kassa och banktillgodohavanden	81 955,31	111 634,91
	104 369,41	140 882,29
	108 791,62	144 837,55
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	63 429,99	29 641,41
Fond/Österbotten	35 448,21	32 005,79
Räkenskapsperiodens resultat	-26 371,65	33 788,58
	72 506,55	95 435,78
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Erhållna förskott	7 177,22	25 620,05
Övriga kortfristiga skulder	6 778,44	205,64
Leverantörskulder	0,00	0,00
Resultatregleringar	22 329,41	23 576,08
	36 285,07	49 401,77
	108 791,62	144 837,55

RESULTATRÄKNING 1.1-31.12.2022

	2022	2021
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	264 000,00	264 000,00
Övriga intäkter	64 170,64	129 253,39
	328 170,64	393 253,39
Kostnader		
Personalkostnader	168 287,55	163 079,97
Avskrivningar	640,80	485,15
Hyrer	12 595,43	13 969,74
Övriga kostnader	337 860,99	386 393,69
Lagerförändring	231,80	214,61
	519 616,57	564 143,16
Verksamhetens överskott/underskott	-191 445,93	-170 889,77
INVESTERINGS - OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter/Kostnader	3 710,90	3 244,71
Överskott	3 710,90	3 866,98
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	161 363,38	200 811,37
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-26 371,65	33 788,58

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Svenska lantbrukssällskapens förbund rf

Revision av bokslutet

Uttalande

Jag har utfört en revision av bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf (fo-nummer 0214328-9) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2022. Bokslutet omfattar en gemensam resultaträkning och balansräkning för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf och Finland svenska 4H samt balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf och Finland svenska 4H.

Enligt min uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av förbundens ekonomiska ställning samt av resultatet av deras verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Jag har utfört min revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Mitt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Jag är oberoende i förhållande till förbunden enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av mig utförda revisionen och jag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderbolaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar jag en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- Drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende bokslutet. jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. jag är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Jag kommunicerar med dem som har ansvar för föreningens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Min skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning jag har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt min uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om jag utgående från mitt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör jag rapportera detta. jag har ingenting att rapportera gällande detta.

Statsunderstöd

Erhållna statsunderstödet har använts i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet och uppgifter som lämnats till jord- och skogsbruksministeriet beträffande användningen av statsunderstödet stämmer överens med sammanslutningens bokföring.

Helsingfors den 27 mars 2023

Kim Järvi
CGR

Verksamhetsgranskningsberättelse

Jag har granskat Svenska lantbrukssällskapens förbund r.f.s ekonomi och förvaltning för verksamhetsperioden 1.1.2022-31.12.2022. Granskningen inkluderar även Finlands svenska 4H:s ekonomi och förvaltning.

Föreningens styrelse svarar för att föreningens bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. Verksamhetsgranskaren ska granska föreningens ekonomi och förvaltning i den omfattning som föreningens verksamhet förutsätter.

Granskningen har utförts i den omfattning som föreningens storlek och verksamhetens karaktär förutsätter samt i enlighet med föreningslagen och föreningens stadgar. Jag har då granskat föreningens räkenskaper och gått igenom protokoll och andra handlingar som ger upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning.

I granskningen har jag inte noterat att föreningen skulle ha orsakats skada eller att föreningen brutit mot föreningslagen eller andra bestämmelser.

Helsingfors den 27 mars 2023

Erik Perklén
verksamhetsgranskare

FINLANDS SVENSKA 4H

Årsberättelse 2022 - 93:e verksamhetsåret

Verksamhetsledarens översikt

Allmänt

Finlands svenska 4H har verkat sedan 1929. Syftet med verksamheten är, att hos ungdomar väcka intresse för landsbygden och fostra till företagsamhet. Finlands svenska 4H fungerar som en självständig avdelning inom Svenska lantbrukssällskapens förbund rf.

Verksamhetsårets tyngdpunkter har varit aktivt medborgarskap, cirkulärekonomi och skogen.

Verksamhetsåret 2022

Efter två år med störningar i verksamheten p.g.a. covid-19-pandemin har verksamheten återgått till det normala.

I Österbotten verkar 10 föreningar, i södra Finland 7 föreningar och på Åland en förening, nämnd 4H distrikt. Totala antalet ungdomsmedlemmar var vid utgången av verksamhetsåret 3 220.

Under verksamhetsåret genomfördes 1 327 klubbtilfällen med 10 538 deltagare. Klubbverksamheten sjönk med över 10 %. Orsaken är att föreningarna engagerat sig i Finlandsmodellens klubbverksamhet med drygt 760 klubbar och ca 8 000 deltagare. Under året genomfördes 1 529 kurslektioner med 3 970 deltagare, en ökning med drygt 15 %. Föreningarnas arbetsförmedling ökade till 9 429 förmedlade arbetstimmar till ungdomarna. 18 4H-företagare var igång. Totalt utbetalades i löner inom arbetsförmedlingen 97 371 euro och inom 4H-företagen knappa 20 000 euro. Arbetslivsfostran inom 4H i Svenskfinland har under året utvecklats.

FS4H ekonomi

FS4H visade ett underskott på 26 371,65 euro vilket dras av från det egna kapitalet från föregående år. Det egna kapitalet vid årets slut är 72 506,55 euro.

Statsstödet år 2022 var 264 000 euro. Det utbetalade statsbidraget till lokalföreningarna var 163 000 euro. Gångse värde på långfristiga placeringar var 94 370,85 euro per 31.12 2022.

Administration

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Anders Norrback, ordförande, Annika Björk, viceordförande, Susann Rabb, Jaana Ojanen, Annikka Selander, Peter Österman och Camilla Wahlsten. Harriet Sundholm, Mathilda Kull och Bettina Lindfors har deltagit i styrelsens arbete så som sakkunniga. Styrelsen har sammankommit fem gånger. Såsom verksamhetsledare fungerade Camilla Wahlsten.

Kommande utveckling

Finlands svenska 4H arbetar utgående från ett resultatavtal med jord- och skogsbruksministeriet för 2023. Verksamheten fokuserar på aktivt medborgarskap, hållbarhet samt kompetens. Målsättningen är att under 2023 starta två nya riksomfattande projekt kring nämnda tre teman.

Maj 2022
Camilla Wahlsten
verksamhetsledare

4H-verksamhetens lokala omfattning

Under Finlands svenska 4H:s 93:e verksamhetsår hade följande 4H-föreningar verksamhet:

Nyland	5 föreningar: Borgå, Ingå, Raseborg, Sibbo och Östnyland
Åboland	2 föreningar: Kimitoön och Pargas
Österbotten	10 föreningar: Botnia, Karleby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Larsmo-Pedersöre, Malax-Petalax-Bergö, Nykarleby, Närpes och Vörånejden.
Åland	Ålands 4H-distrikt

FS4H har verksamhet i 36 kommuner: 6 kommuner i Nyland, 2 i Egentliga Finland, 12 i Österbotten och 16 kommuner på Åland.

4H verksamhetsledarna

I Svenskfinland arbetade under året 17 verksamhetsledare samt 5 instruktörer lokalt.

Inom Ålands 4H jobbade ytterligare en verksamhetsledare, en gårdsansvarig för 4H-gården, samt 2 4H-ledare.

4H medlemmarna

Medlemskåren bestod av sammanlagt 3 441 medlemmar varav ungdomsmedlemmarnas antal uppgick till 3 220.

Medlemmar	2019	2020	2021	2022
Unga totalt	3 402	3 302	3 227	3 220
Vuxna	237	250	268	221
Totalt medlemsantal	3 639	3 552	3 495	3 441

Medlemsorganisationer

Enligt reglementet för Finlands svenska 4H handhas ledningen av 4H-verksamheten av SLF. 4H-verksamheten utövas av förbundet under medverkan av lantbruks- och hushållningssällskapen och andra intresserade organisationer.

Finlands svenska 4H hade under året fyra medlemsorganisationer: Finska Hushållningssällskapet, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Österbottens Svenska Lantbrukssällskap och Svenska småbruk och egna hem Ab.

Ungdomsarbetet

Tre steg till arbetslivet

Det praktiska ungdomsarbetet sammanfattas i modellen ”Tre steg till arbetslivet”.

Under året har aktivt medborgarskap, hållbarhet och skogen ingått som teman i verksamheten.

Steg ett: Gruppverksamheten

Gruppverksamheten riktar sig i första hand till medlemmar i åldern 7–12 år och omfattar klubbverksamhet och gruppinstruktioner, egenuppgifter, läger samt tävlingar. Klubbverksamheten har minskat till följd av förverkligandet av regeringens initiativ till att erbjuda en gratishobby för varje barn och ung, den s.k. Finlandsmodellen och hobbygarantin.

Klubbverksamheten och gruppverksamheten 2022, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal klubbar/gruppinstruktioner	1 300	1 327
Antal deltagare	12 000	10 538

Finlands svenska 4H:s arbetslivsfostran omfattar egenuppgifterna för barn i åldern 7–12 och direkt förmedling av arbetsuppgifter för medlemmar i åldern 13 och äldre.

Egenuppgifter 2022, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal	350	216
Rådgivningsbesök	0	124

Lägerverksamhet uppvisade fina resultat. Såväl distrikts- som lokala läger var populära. Populariteten har ökat märkbart till följd av pandemin 2020–21.

Lägerverksamheten 2022, resultat:

	Målsättning	Resultat
Lägerdygn	850	1 109

Tävlingsverksamheten på riksnivå har omfattat solrostävling och naturstigstävlingar. I Österbotten har Österbottens kaninhoppare/Österbottens 4H-distrikt arrangerat kaninhoppningstävlingar. Föreningarna har kompletterat tävlingskalendern med lokala tävlingar t.ex. pumpaodling.

Distriktsmästerskap i traktorprecision i Österbotten i oktober genomfördes med 29 tävlanden.

Steg två: Kursverksamhet och sysselsättning

Kursverksamheten är betydande i utvecklandet av ungas arbetslivsfärdigheter. Inom kurshelheten Körkortet till arbetslivet får den unga lära sig om arbetslivets spelregler samt träna sig i uppgörande av arbetsansökan, kundbemötande osv. År 2022 har OP Ryhmä sponsorerat ungas deltagande i Körkortet till arbetslivet-kurserna.

De tematiska kurserna lär deltagarna praktiska färdigheter och förbereder deltagare för olika arbetsuppgifter från lokalsamhället. Vår kursverksamhet har under året omfattat kurshelheter bestående av 20 lektioner uppdelade på fyra till fem olika moduler. Våra tematiska kurser är: 4H i Skogen, 4H i Trädgården, 4H i Hemmet, 4H-Fotografen, 4H-Klubbledaren, 4H-Barnvaktaren och 4H-Dogsitter. Lokalt genomförs även specialkurser som viltvård, jakt och fiske.

Kurslektioner och -deltagare 2022, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal lektioner	1 500	1 529
Deltagare	4 000	3 970

Arbetsförmedlingen

4H-föreningar förmedlade arbetsuppgifter och betalade lön till ungdomarna. Under verksamhetsåret har ca 200 ungdomar varit i anställningsförhållande till föreningarna. Utbetalade löner till ungdomarna uppgår till ca 100 000 euro. Lokalsamhället har fakturerats ca 115 000 euro.

Förmedlade arbetstimmar 2021

Målsättning, antal förmedlade arbetsuppgifter, timmar	Antal arbetstimmar	Summa utbetalda löner	Helårsverke
4 500	9 429	97 371 €	5,5

Plastsäcksinsamlingen sysselsatte också år 2022 i samarbete med Suomen 4H och Yara Suomi.

Steg tre: De ungas företag – 4H-företaget

4H-företaget är ett övningsföretag där den som redan tidigare varit med i den sysselsättande verksamheten kan prova på att sköta olika uppgifter så som egenföretagare. Föreningarnas verksamhetsledare fungerar som handledare för 4H-företagarna.

Målsättning, antal företag	Förverkligade	Omsättning
20	18	20 000 €

Övrigt ungdomsarbete

Prioriterade teman år 2022 var aktivt medborgarskap, hållbarhet och kompetens.

Aktivt medborgarskap

Inom 4H-verksamheten utvecklar barn och unga sin kapacitet att hantera sin vardag – förtjäna egna pengar, ta ansvarsfullt hand om miljön och påverka sin egen omgivning.

Finlands svenska 4H, Suomen 4H-liitto och de lokala 4H-föreningarna arrangerade säckinsamlingen Rejäl handling, vilken pågick under perioden 15.5–31.7. Säckinsamlingens huvudfinansiär var Yara Suomi Oy.

Säckinsamlingen fostrar till aktivt medborgarskap och ger insikt i frågor kring hållbarhet

Resultatet av säckinsamlingen 2022

Målsättning	Resultat
60 000 kg	63 909 kg

Matskolans idé är att visa deltagarna matens väg från jord till bord och att lära barn och unga vikten av hälsosam kost och motion på ett självaktiverande, roligt och lärorikt sätt. Matskolan finansieras av Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Resultat matskolan 2022

	Målsättning	Resultat
Antal matskolor och antal producentbesök	21	17
Antal deltagare	380	260
Antal hjälpledare	68	66
Antal deltagare på föräldramiddagen	472	390
Antal bondgårdsbesök	21	17

4H:s internationella verksamhet syftar till att öka deltagarnas globala medvetenhet och förståelse för andra kulturer. Under verksamhetsåret har alla internationella och nordiska aktiviteter inhiberats eller genomförts på distans p.g.a. rådande pandemisituation. Finlands svenska 4H:s medlemmar har främst deltagit i olika styrelse- och arbetsgruppsuppgifter varav några varit fysiska.

Resultat Internationell verksamhet 2022

	Målsättning	Resultat
Antal deltagare	25	13

Skogen

Årets skogliga verksamhet har förverkligats under devisen ”Välbefinnande ur välmående skog”. Finlands svenska 4H har samarbetat med Finska Forstföreningen vad gäller skogs-dagar i Svenskfinland. Under året genomfördes bl.a. en skogsdag i huvudstadsregionen för Vandaskolor och en i Jakobstad. Vidare arrangerar föreningarna egna skogs dagar med kommunens skolor.

Under året genomfördes en kurs i skogsrojning på Västankvarn. Kursen var lyckad och försöket att etablera en ny verksamhet kring 4H-skogen fortsätter år 2023.

Planerade projekt för år 2022

Verksamhet kring såväl biodling som fiske var planerade att piloteras under året. På grund av kraftig underbemanning och byte av anställd skjuts starten av dessa två initiativ framåt till år 2023.

Skolelever deltar i skogsaktiviteter 2022.

Stödfunktioner

Centralkansliets aktiviteter stöder föreningarnas ungdomsarbete. Under året har det stödjande arbetet fokuserat på

- Kommunikation
- 4H-akademin
- Alla barns rätt till en hobby – Finlands modellen
- Föreningarna i fokus

Kommunikation

Intern kommunikation

Intranätet var den viktigaste kanalen för information från centralkansliet till föreningarna. Verksamhetsledardagarna på våren och hösten samt föreningarnas presidiedag i augusti är viktiga arenor för dialog.

Under hösten startade FS4H frukostträffar för anställda inom hela den Finlandssvenska 4H-rörelsen. Frukostträffarna fungerar som en kompetenshöjande aktivitet samt som internt diskussionsforum.

Extern kommunikation

Kommunikationsutskottet har lett arbetet med utvecklande av organisationens kommunikation.

FS4H:s kommunikationsutskotts medlemmar var Petra Sundholm (Korsnäs), Maria Lill-Smeds (Borgå) och Nora Backlund (Vörånejden). Sammanställare och sekreterare för utskottet var FS4Hs t.f. kommunikator Mathilda Kull.

Under året genomfördes kampanjer kring den 4H-klubbverksamhet, sysselsättande verksamheten, säckinsamlingen och matskolan.

4H-akademin

4H-akademin fortsatte att utvecklas och vid årsslut redovisas 4 kurshelheter som validerats för studiepoängsrekommendation av Studieccentralen vid Svenska folkskolans vänner.

Under året var Finlands svenska 4H en aktiv part tillsammans med Scouterna, Finlands svenska Ungdomsförbund, Folkhälsan och Svenska folkskolans vänner i framtagandet av digitala kompetensmärken för ordförande-, sekreterar- och kassörsuppdrag i finlandssvenska föreningar.

I april arrangerades klubbledarutbildningen i Åbo. I utbildningen deltog 22 unga från hela Svenskfinland. Alla unga har under året jobbat som ledare för sina föreningar – i klubbar och på läger.

Den planerade utvärderingen av Finlands svenska 4Hs kompetenshöjande aktiviteter erhöll inte finansiering varför ett nytt försök görs 2023.

4H-föreningarna i fokus

Centralkansliet jobbar för att föreningarnas tillbudsstående arbetstid i huvudsak läggs på verksamhet för barn och unga. Aktiviteterna koncentreras till att utveckla närstödet, utbildningsinsatser samt medelsanskaffning och till att driva projekt somagnar hela organisationen.

Närstödet

I och med att närstödet strukturerats och klargjorts har centralkansliets personal bättre kunna ge föreningarna service inom:

- 1) verksamheten för barn dvs. gruppverksamheten – kommunikatorens ansvarsområde
- 2) verksamhet för unga dvs. kurser, sysselsättning och företag – koordinator för utbildning
- 3) föreningens ekonomi och administration samt arbetsgivarfunktioner – verksamhetsledarens ansvarsområde

Utbildningsinsatser

- Verksamhetsledardagar arrangerades den 4–5.5 i Åbo. Temat var att leda och leva hållbart med föreläsningar av Ann-Christin Furu dag ett och besök till Gustavs och olika hållbarhetsaktörer verksamma i kommunen.
- Sommarträffen med 4H-föreningarnas presidium och personal arrangerades den 31.8 tillsammans med Michaela Romantschuk kring temat ”Personalens välmående och hur styrelsen och anställda kan verka för en bra 4H-verksamhet i en belönande arbetsgemenskap”.
- Utbildningsdagarna arrangerades 16–17.11 i Tammerfors. Följande temahelheter behandlades: Hållbara finansieringskällor & företagssamarbete (Robert Nilsson, Förbundsarenan), de ungas psykiska hälsa & ohälsa (Jenny Vilén, Folkhälsan och Maria Ostrow, Barnavårdsföreningen), vardagsberedskap bland barn och unga (Roger Roos, Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbund).
- Den 24.11 startade FS4H månatliga frukostträffar på Teams. Den första träffens tema var Internationell verksamhet inom 4H.

Finlandsmodellen

Finlandsmodellens huvudsakliga mål är att öka barns och ungas välmående. Syftet är att det ska vara möjligt för alla barn och unga att i samband med skoldagen ha en hobby som de tycker om och som är avgiftsfri.

I dagsläge deltar alla föreningar i genomförandet av Finlandsmodellen i den egna kommunen.

Organisationen och personal

Finlands svenska 4H:s styrelse leds av ordförande, riksdagsledamot Anders Norrback. Övriga medlemmar har varit: Annika Björk, vice ordförande, Susann Rabb, Annikka Selander, Marina Ekqvist, Peter Österman t.o.m. 30.5.2022, Michael Hornborg fr.o.m. 1.6.2022 samt Camilla Wahlsten, sekreterare. Styrelsen har sammanträtt 5 gånger.

Camilla Wahlsten har fungerat som verksamhetsledare samt svarat för organisationens ekonomiförvaltning och penningtrafik. Harriet Sundholm har ansvarat för utbildnings- och utvecklingsfrågorna samt skött organisationens bokföring t.o.m. 31.7 2022. Mathilda Kull har fungerat som kommunikatör 1–31.1 på 80 %, 1.2–31.8 100 % samt 1.9–31.12 på 60 %. Ordinarie kommunikatör Petra Ingo har varit på studieledighet hela året. Under året anställdes Bettina Lindfors och hon har verkat som koordinator för utbildning och ledarstöd fr.o.m. 1.10 2022. För organisationens löpande bokföring 1.8–31.12 anlätades Harriet Sundholm, Malax. För uppgörande av organisationens bokslut anlätades Svenska lantbrukssällskapens förbund.

Personalen är stationerad i Helsingfors och Vasa.

Premieringar och utmärkelsetecken

Till "årets 4H-medlem" inom Finlands svenska 4H utsågs Adam Ahlbäck, Botnia4H.

Årets 4H-medlem Adam Ahlbäck

Finansieringen

Det ordinarie statsunderstödet från Jord- och Skogsbruksministeriet uppgick till 264 000 euro.

Matskolan-projektet stöddes av Stiftelsen för Brita Maria Renlunds minne med 40 000 euro.

Finlands svenska 4H har samarbetat med SFV/Bildning vad gäller all vår kursverksamhet.

Av följande privata stiftelser, fonder och föreningar har mottagits stöd för 4H arbetet: Svenska kulturfonden, Brita Maria Renlund, Henry Ford stiftelsen, Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden, Föreningen för främjandet av huslig utbildning, Folke Bernadotte, Föreningen för skogskultur, Konstsamfundet, Stiftelsen Gesellius fond, William Thurings stiftelse samt Schaumans stiftelse.

Av bidragen har en stor del betalats ut till föreningarna eller medlemmarna.

Statsunderstödet till 4H föreningarna utgjorde 163 000 euro. Lokalt har 4H-verksamheten fått ekonomiska bidrag av banker, affärsföretag och olika organisationer. Mest har dock de kommunala anslagen betytt, tillsammans med statsstödet. De uppgick till 152 500 euro, ca 30 % kommer från intäkter av att föreningarna inom ramen för Finlandsmodellen förverkligar klubbar inom skolorna.

Tack

Finlands svenska 4H tackar alla som understött 4H-verksamheten under året.

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1035

www.slf.fi

www.facebook.com/proagriaslf

Bokföringssällskapet i Finland Ab

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 043 824 8706

www.bfs.fi

Finlands svenska 4H

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1235

www.fs4h.fi

www.facebook.com/FinlandsSvenska4h

www.instagram.com/finlandssvenska4h